

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 33Csp/56/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116218488
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Linda Anovčinová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2116218488.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Mgr. Lindou Anovčinovou v právnej veci sporu žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, proti žalovanému: U. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. 3, F. Z., o zaplatenie 920,- Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 500,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 500,- Eur od 14.10.2014 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 8,7%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu dňa 16.08.2016 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 920,- Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 920,- Eur od 25.08.2010 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“) zo dňa 05.03.2010 žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 500,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 420,- Eur v 10 mesačných splátkach po 92,- Eur, počnúc dňom 10.04.2010. Vzhľadom na to, že poskytnutý úver nebol riadne a včas splácaný, žalobca zaslal žalovanému viacpočetné upozornenia na omeškание so zaplatením splátok. Na uvedené upozornenia žalovaný nereagoval, čím stratil výhodu splátok a dňa 24.08.2010 sa dlh stal splatný. Žalobca podal dňa 31.10.2010 trestné oznámenie vo veci podozrenia zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, nakoľko mal podozrenie, že žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere s úmyslom úver vôbec nesplácať. Žalobca mal za to, že žalovaný už v čase uzatvárania zmluvy o úvere vedel, že nebude úver splácať, čím uviedol žalobcu do omylu a spôsobila mu tým škodu. Trestným rozkazom Okresného súdu Trnava, sp. zn. XT/XX/XXXX, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 22.10.2014 súd uznal žalovaného vinným z prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. X Trestného zákona a žalobcu ako poškodeného odkázal so svojim nárokom na náhradu spôsobenej škody na občianske súdne konanie. Žalovaný neuhradil žalobcovi žiadnu platbu.

3. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

4. Súd konal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu a žalovaného, ktorí boli na súdne pojednávanie riadne a včas predvolaní. Žalobca svoju neúčasť na pojednávaní riadne a včas ospravedlnil, súhlasil s prejednaním veci a rozhodnutím vo veci v jeho neprítomnosti. Žalovaný svoju neprítomnosť

na pojednávaní žiadnym spôsobom neospravedlnil. Súd nezistil dôležitý dôvod odročenia súdneho pojednávania, preto vec prejednal v neprítomnosti obidvoch strán sporu.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, zmluvou o úvere, všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, trestným rozkazom Okresného súdu Trnava č. k. 2T/87/2014-179 zo dňa 31.07.2014 a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Žalobca, ako veriteľ a žalovaný, ako dlžník, uzatvorili dňa 05.03.2010 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 500,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 420,- Eur v 10 mesačných splátkach po 92,- Eur, počnúc dňom 10.04.2010. Žalovaný svojim vlastnoručným podpisom potvrdil prevzatie peňažnej hotovosti uvedenej v zmluve dňa 05.03.2010.

7. Trestným rozkazom Okresného súdu Trnava č. k. 2T/87/2014-179 zo dňa 31.07.2014 bol žalovaný uznaný vinným z prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe, že dňa 05.03.2010 v mieste prechodného bydliska Dvorníky XXX uzavrel zmluvu o úvere č. XXXXXXXXX so spoločnosťou POHOTOVOST', s.r.o. na sumu 500,- Eur, kde na základe žiadosti o úver uvedenej spoločnosti predložil všetky doklady potrebné k schváleniu úveru - občiansky preukaz, druhý doklad totožnosti, potvrdenie od zamestnávateľa o výške príjmu nie staršie ako 1 mesiac a pracovnú zmluvu, ktorý sa zaviazal zaplatiť v 10 mesačných splátkach po 92,- Eur, pričom v zmluve v časti zdroj príjmu uviedol ako svojho zamestnávateľa E. U., s čistým mesačným príjmom 520,- Eur, pričom pre tohto nepracoval a do dnešného dňa neuhradil žiadnu mesačnú splátku, čím spoločnosti POHOTOVOST', s.r.o. spôsobil škodu v celkovej výške 920,- Eur. Poškodený žalobca bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie. Trestný rozkaz bol žalovanému doručený dňa 13.10.2014 a nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 22.10.2014.

8. Podľa § 497 zákona č. 513/1993 Zb. Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Podľa § 121 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom v čase vzniku zmluvného vzťahu (ďalej len „Občiansky zákonník“) príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

10. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

11. Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

12. Podľa 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

13. Podľa § 442 ods. 3 Občianskeho zákonníka škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

14. Podľa § 193 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

15. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

16. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

17. Podľa § 10c nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

18. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanou právnou úpravou súd dospel k záveru že žaloba je čiastočne dôvodná. Vzhľadom na žalobcom uvedený opis rozhodujúcich skutočností, právnym dôvodom nároku uplatneného žalobou je náhrada škody vo výške 920,- Eur, ktorú žalovaný žalobcovi spôsobil trestným činom, za spáchanie ktorého bol právoplatne odsúdený. Táto pozostáva zo skutočnej škody v sume 500,- Eur zodpovedajúcej istine poskytnutého úveru, teda peňažných prostriedkov vyplatených žalovanému v hotovosti na základe úverovej zmluvy pri jej podpise a vo výške ušlého zisku 420,- Eur ako zmluvného poplatku, ktorý mal žalovaný vrátiť spolu s istinou poskytnutého úveru. Zároveň sa domáha aj príslušenstva tvoreného úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 920,- Eur od 25.08.2010 do zaplatenia.

19. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalovaný uzavrel so žalobcom ako veriteľom úverovú zmluvu, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 500,- Eur, ktorý bol žalovanému vyplatený v hotovosti pri podpise zmluvy dňa 05.03.2010. Nakoľko žalovaný uzavretím úverovej zmluvy uviedol žalobcu do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a na splácanie úveru, svojím konaním súčasne naplnil pojmové znaky skutkovej podstaty prečinu podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, za ktorú trestnú činnosť bol trestným rozkazom Okresného súdu Trnava č. k. 2T/87/2014-179 zo dňa 31.07.2014, právoplatne odsúdený. V zmysle ustanovenia § 193 Civilného sporového poriadku je súd viazaný citovaným rozhodnutím Okresného súdu Trnava v otázke, že sa žalovaný dopustil trestného činu úverového podvodu, a že ním spôsobil škodu, k náhrade ktorej však nebol v adhéznom konaní zaviazaný, ale žalobca, ako poškodený, bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na samostatné občianske súdne konanie.

20. Pre vznik občianskoprávnej zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením právnej povinnosti v zmysle ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa vyžaduje kumulatívne splnenie základných zákonných predpokladov, a to porušenie právnej povinnosti (existencia protiprávneho úkonu), vznik škody ako majetkovej ujmy, existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom škodcu a vzniknutou škodou, zavinenie toho, kto škodu svojím protiprávnym úkonom spôsobil. Obsahom zodpovednostného vzťahu je právo poškodeného požadovať náhradu škody a povinnosť toho, kto podľa zákona za škodu zodpovedá, škodu nahradiť. Žalobca preukázal splnenie podmienok zodpovednosti za škodu, preukázal i vznik škody, ktorá bola v príčinnej súvislosti s porušením právnej povinnosti žalovaného. Škoda je pritom chápaná ako ujma, ktorá sa prejavuje v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná peniazmi, a je nahraditeľná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii. Z hľadiska rozsahu náhrady škody z ustanovenia § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk.

21. Za skutočnú škodu sa považuje škoda, ktorá sa prejaví v zmenšení majetku poškodeného. Skutočná škoda tak predstavuje rozdiel v hodnote poškodeného majetku pred spôsobením škody a po spôsobení škody na majetku. Nejde pritom iba o škodu spôsobenú na veciach, ide tiež o škodu, ktorú poškodený utrpel na iných majetkových právach. Skutočnú škodu v konkrétnom prípade predstavuje istina úveru vo výške 500,- Eur, ktorú ako bolo v trestnom konaní preukázané, čerpal žalovaný jednorazovo v hotovosti dňa 05.03.2010. Ide teda o peňažné prostriedky, ktoré boli žalovanému reálne poskytnuté, a o ktoré bol zmenšený majetok žalobcu ako poškodeného. V konaní nebolo preukázané ani čiastočné uhradenie dlžnej sumy. Uvedené skutočnosti neboli žalovaným nijakým spôsobom spochybnené ani rozporované.

22. Ušlý zisk, resp. to, čo poškodenému ušlo predstavuje ujmu spočívajúcu v tom, že u neho nedôjde v dôsledku protiprávneho konania alebo škodovej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa tak dalo očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí. V tejto súvislosti súd uvádza, že nestačí iba pravdepodobnosť zvýšenia majetku poškodeného. Ak v čase uzatvárania zmluvy, žalovaný nemal vôľu poskytnutú sumu vrátiť, nemal ani vôľu dohodnúť príslušný poplatok za poskytnutie úveru vo výške 420,-

Eur, preto ak by zmluvu uzatvoril riadne, nie je zrejmé, či by si dohodol poplatok za poskytnutie úveru, a v akej výške. Uplatnený (zmluvný) poplatok, ktorý reprezentuje sčasti aj výšku ušlého zisku žalobcu sa taktiež spravuje ustanoveniami o náhrade škody z dôvodu, že režim pohľadávky sa vzťahuje aj na jej príslušenstvo. Požiadavka, aby tvrdenie o ušlom zisku bolo preukázané dosiahnuteľnými okolnosťami nasvedčujúcimi tomu, že k takémuto zisku by skutočne došlo, a nešlo by iba o pravdepodobnosť zvýšenia majetku poškodeného je v súlade aj s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Žalobca v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal ani nenavrhol súdu vykonať dôkazy, ktoré by boli podkladom pre záver, že mal príležitosť uzavrieť totožnú zmluvu o úvere za rovnakých podmienok aj s iným subjektom ako so žalovaným. Preto, ak si žalobca v konaní uplatnil nárok na zaplatenie ušlého zisku bolo jeho povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti, lebo zo zmluvy o úvere nie je možné vychádzať pre jej neplatnosť. Škoda, ktorej náhrady sa žalobca domáha vznikla následkom trestného činu úverového podvodu, teda za okolností, keď žalovaný v čase uzatvárania úverovej zmluvy nemal úmysel poskytnutý úver vrátiť. Preto ak nemal úmysel vrátiť istinu poskytnutého úveru, nemohol mať v úmysle dohodnúť a platiť akékoľvek poplatky v súvislosti s touto istinou, lebo u žalovaného neexistovala v tom smere vôľa (z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7MCdo/15/2011 z 27.09.2012).

23. V súvislosti s požiadavkou, aby tvrdenie o ušlom zisku bolo zo strany poškodeného riadne preukázané, a nešlo by iba o pravdepodobnosť zvýšenia majetku poškodeného, ktorý by bolo možné očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí, súd ďalej uvádza, že úverové zmluvy štandardne uzatvárané medzi žalobcom, ako veriteľom a jednotlivými dlžníkmi neobsahujú obligatórne náležitosti spotrebiteľskej zmluvy vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch, nevynímajúc ani konkrétny prípad, keďže v nich absentujú údaje o ročnej úrokovej sadzbe, a o hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov. Absencia podstatných obsahových náležitostí zmluvy o úvere by mala za následok, že spotrebiteľský úver by sa považoval za bezúročný a bez poplatkov, a žalobcovi by aj tak vzniklo len právo na vrátenie sumy poskytnutého úveru. Preto s ohľadom na okolnosti, za ktorých žalobca uzatvára zmluvy o úveroch s neurčitým okruhom dlžníkov nemožno očakávať, že by nárok na ušlý zisk reprezentovaný úrokmi z úveru bolo možné preukázať.

24. Súd zároveň v súvislosti s uplatneným nárokom titulom ušlého zisku poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave v obdobnej právnej veci, a to na rozsudok č. k. 9Co/106/2018-53 zo dňa 22.01.2019 (bod 18. a 19. odôvodnenia), v zmysle ktorého dôvodom pre zamietnutie žaloby v časti ušlého zisku bolo práve nepreukázanie toho, že na strane žalobcu došlo v dôsledku trestného činu žalovaného k vzniku škody aj vo forme ušlého zisku, keď žalobca v tejto časti žaloby neunesol dôkazné bremeno, a preto bolo potrebné žalobu v tejto časti zamietnuť.

25. Ako už bolo uvedené, režim pohľadávky sa vzťahuje aj na jej príslušenstvo, preto aj právna povaha úrokov z omeškania, ako príslušenstva pohľadávky sa v konkrétnom prípade spravuje ustanoveniami o náhrade škody. Nie je dôvod vychádzať zo skutočnosti, že ide o plnenie zo zmluvy a omeškание posudzovať podľa konečnej, resp. predčasnej splatnosti zmluvnej pohľadávky. V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je páchatel trestného činu v omeškani najneskôr deň po tom, ako sa dozvedel o tom, že má dlh zaplatiť a v akej výške. Žalobca nepredložil a v konaní ani nenavrhol jediný dôkaz na preukázanie, že vyzval žalovaného na zaplatenie škody, v akej výške, kedy a kedy žalovaný prevzal výzvu. Z vykonaného dokazovania z predložených listinných dôkazov súd dospel k záveru, že žalovaný sa prvýkrát dozvedel, že má zaplatiť škodu a aj jeho výšku až dňa 13.10.2014, teda v deň doručenia rozhodnutia súdu v trestnej veci a nasledujúcim dňom sa dostal do omeškania, t. j. od 14.10.2014.

26. Súd v zmysle vyššie uvedeného zaviazal žalovaného na zaplatenie len skutočnej škody vo výške 500,- Eur a úroku z omeškania v uplatnenej výške 5 % z priznanej istiny od 14.10.2014 do zaplatenia a vo zvyšku súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

27. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

28. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná stane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

29. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

30. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca sa žalobou domáhal priznania sumy 920,- Eur, pričom mu bola priznaná suma 500,- Eur, čo predstavuje úspech žalobcu 54,35 %, čomu zodpovedá úspech žalovaného 45,65 %, a teda čistý úspech žalobcu v konaní predstavuje 8,7 % (54,35% - 45,65%). Súd tak žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu zodpovedajúcom jeho úspechu v konaní, pričom súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mohol výnimočne postupovať v zmysle § 257 CSP, a nepriznať náhradu trov konania žalobcovi, keď ani žalovaný žiadny takýto dôvod neuviedol. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z.).